

**AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE
SAVA MONTENEGRO, PODGORICA**

**Izveštaj o izvršenoj reviziji
finansijskih izvještaja za 2010. godinu**

Podgorica, mart 2011. godine

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2010. GODINU

	Strana
Izveštaj o izvršenoj reviziji finasijskih izvještaja	1 – 2
Finansijski izvještaji	
Bilans uspjeha	3
Bilans stanja	4
Izveštaj o promjenama na kapitalu	5
Izveštaj o novčanim tokovima	6
Napomene uz finansijske izvještaje	7 – 48

KPMG d.o.o. Podgorica

Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 1A
81000 Podgorica
Montenegro

Tel./Fax: +382 20 201 480

E-mail: info@kpmg.me

Internet: www.kpmg.me

Hipotekarna banka a.d. Podgorica

račun 520-1370100-53

Erste Bank a.d. Podgorica

račun 540-1000032318221-33

PIB 02626837 PDV 30/31-05509-0

Izvršaj nezavisnog revizora

SKUPŠTINI AKCIONARA

SAVA MONTENEGRO AD, PODGORICA

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Akcionarskog društva za osiguranje Sava Montenegro, Podgorica (u daljem tekstu: „Društvo“) koji se sastoje od bilansa stanja na dan 31. decembra 2010. godine, bilansa uspjeha, izvještaja o promjenama na kapitalu i izvještaja o novčanim tokovima Društva za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomena, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i drugih napomena.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa propisima Crne Gore i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje se smatra da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevjere ili zbog grešaka u radu.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi zahtijevaju da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva i da reviziju planiramo i obavimo na način koji nam omogućuje da steknemo razumni nivo uvjerenja da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne greške.

Revizija obuhvata obavljanje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima u finansijskim izvještajima. Izbor procedura zavisi od naše procjene, uključujući i procjenu rizika od materijalno značajnih grešaka u finansijskim izvještajima nastalih bilo zbog pronevjere ili grešaka u radu. U procjeni rizika uzimamo u obzir interne kontrole, koje su relevantne za sastavljanje i istinito i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja, sa ciljem kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura, ali ne i za svrhe izražavanja mišljenja o efektivnosti primijenjenih internih kontrola. Revizija takođe obuhvata i ocjenu adekvatnosti primijenjenih računovodstvena politika i opravdanosti značajnih procjenjivanja, koje je rukovodstvo izvršilo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i objektivno prikazuju finansijsko stanje Društva na dan 31. decembar 2010. godine, poslovni rezultat i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan i sastavljeni su u skladu sa propisima Crne Gore.

Skretanje pažnje

Ne kvalifikujući naše mišljenje, skrećemo pažnju na činjenicu objelodanjenu u Napomeni 37 da je Ovlašćeni aktuar, koga je imenovalo Društvo, u svom Izvještaju izrazio pozitivno mišljenje, ali je skrenuo pažnju da su troškovi sprovođenja osiguranja veći od režijskog dodatka za iznos od EUR 2.488 hiljada, odnosno 99,7%. Kako je definisano važećim propisima, režijski dodatak se koristi za pokriće troškova sprovođenja osiguranja.

Podgorica, 4. mart 2011. godine

KPMG d.o.o. Podgorica

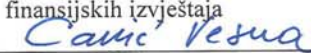
Vladimir Filipović
Direktor

BILANS USPJEHA
 U periodu od 1. januara do 31. decembra 2010. godine

U hiljadama EUR			
Kategorija / Pozicija	Napomene	2010	2009
POSLOVNI PRIHODI		17.791	18.495
Prihodi osnovne djelatnosti	3.1.1, 5	17.396	18.368
Ostali poslovni prihodi	3.1.2, 6	395	127
POSLOVNI RASHODI		(20.674)	(21.624)
Naknade šteta ostalih osiguranja	3.2, 7	(4.389)	(6.593)
Rashodi po osnovu premije reosiguranja	3.2	(829)	(609)
Rezervisanja i troškovi doprinosa	3.15, 3.16, 8	(9.483)	(7.056)
<i>Troškovi sprovođenja osiguranja</i>			
- Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	3.2, 3.3, 9	(2.095)	(2.208)
- Amortizacija	3.8, 3.9	(225)	(204)
- Ostali troškovi sprovođenja osiguranja	3.2, 10	(2.664)	(3.251)
Ostali poslovni rashodi	3.2, 11	(989)	(1.703)
GUBITAK IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		(2.883)	(3.129)
Finansijski prihodi, neto	3.4, 12	770	426
GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA		(2.113)	(2.703)
Porez na dobit	3.6, 13	(11)	31
NETO GUBITAK		(2.124)	(2.672)
Zarada po akciji	14	(78,71)	(136,18)

Podgorica, 4. mart 2011. godine

Potpisano u ime Sava Montenegro AD, Podgorica

Lice odgovorno za sastavljanje
 finansijskih izvještaja

 (Vesna Cakić)

 Izvršni direktor

 (Nebojša Šćekić)

Napomene na stranama 7 – 48 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.
 Mišljenje revizora strane 1 - 2.

BILANS STANJA

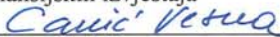
Na dan 31. decembra 2010. godine

U hiljadama EUR

	Napomene	2010	2009
AKTIVA			
Stalna imovina		4.501	4.894
Nematerijalna ulaganja	3.7, 15	74	107
Nekretnine i oprema	3.8, 16	1.669	1.714
Investicione nekretnine	3.11, 17	503	88
Ulaganja u zavisna društva	3.12.,19	65	-
Dugoročni finansijski plasmani	3.12, 18	2.190	2.985
Obrtna imovina		18.430	13.315
Potraživanja iz poslovnih odnosa	3.12, 20	3.738	4.380
Kratkoročni finansijski plasmani	3.12, 21	13.047	6.138
Novčana sredstva i novčani ekvivalenti	3.12, 22	78	1.124
Unaprijed plaćeni troškovi i ostala aktivna vremenska razgraničenja	3.12, 23	1.567	1.673
Ukupna aktiva		22.931	18.209
PASIVA			
Kapital		4.101	2.272
Akcijski kapital	24	6.158	4.830
Revalorizacione rezerve	3.14, 25	67	114
Gubitak tekuće godine		(2.124)	(2.672)
Dugoročne obaveze i rezervisanja		4.063	3.158
Dugoročna rezervisanja	26	114	176
Ostale dugoročne obaveze	27	23	58
Odložene poreske obaveze	13d	26	24
Ostale dugoročne obaveze i dugorocni kredit	27	3.900	2.900
Kratkoročne obaveze		14.767	12.779
Kratkoročne obaveze iz poslovanja	28	512	572
Tekući dio dugoročnih obaveza	27	35	42
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	29	204	143
Obaveze za poreze i doprinose	3.6, 3.16, 30	73	71
Obaveze po osnovu šteta		24	123
Prenosna premija	31	4.887	5.265
Rezervisane štete	3.15,32	8.891	6.503
Doprinos za preventivu	33	141	60
Ukupna pasiva		22.931	18.209

Podgorica, 4. mart 2011. godine

Potpisano u ime Sava Montenegro AD, Podgorica:

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izvještaja

 (Vesna Cakić)

Izvršni direktor

 (Nebojša Ščekić)

Napomene na stranama 7 – 48 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja
Mišljenje revizora strane 1 - 2.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2010. godine

U hiljadama EUR	Akcijski kapital	Revalorizacione rezerve	Gubitak tekuće godine	Ukupno
Stanje 1. januara 2009. godine	4.500	32	(2.670)	1.862
XI emisija akcija	3.000	-	-	3.000
Pokriće gubitka iz akcijskog kapitala	(2.670)	-	2.670	-
Smanjenje revalorizacionih rezervi usled promjene računovodstvene politike	-	(40)	-	(40)
Efekti promjene fer vrijednosti hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju	-	122	-	122
Gubitak tekućeg perioda	-	-	(2.672)	(2.672)
Stanje 31. decembra 2009. godine	4.830	114	(2.672)	2.272
Stanje 1. januara 2010. godine	4.830	114	(2.672)	2.272
XII emisija akcija	3.000	-	-	3.000
Pokriće gubitka iz akcijskog kapitala	(2.672)	-	2.672	-
XIII emisija akcija	1.000	-	-	1.000
Efekat promjene vrijednosti hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju	-	33	-	33
Ukidanje revalorizacionih rezervi po osnovu dospjeća za prodaju	-	(80)	-	(80)
Gubitak tekućeg perioda	-	-	(2.124)	(2.124)
Stanje 31. decembra 2010. godine	6.158	67	(2.124)	4.101

Napomene na stranama 7 – 48 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja
 Mišljenje revizora strane 1 - 2.

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2010. godine

U hiljadama EUR	2010	2009
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		
Prilivi osnovne djelatnosti	11.080	12.816
Odlivi po osnovu naknade šteta i ugovorenih iznosa iz osiguranja, plaćanja dobavljačima i zaposlenima	(11.695)	(13.889)
<i>Neto priliv novčanih sredstava iz poslovnih aktivnosti</i>	(615)	(1.073)
Odliv gotovine na ime plaćene kamate	(108)	(52)
<i>Neto priliv novčanih sredstava iz poslovnih aktivnosti</i>	(108)	(52)
<i>Ukupni neto priliv novčanih sredstava iz poslovnih aktivnosti</i>	(723)	(1.125)
Novčani tokovi iz aktivnosti investiranja		
Prilivi od kamata	898	414
Odliv po osnovu kupovine osnovnih sredstava	(299)	(118)
Odliv po osnovu nematerijalnih ulaganja	(4)	(120)
Odliv po osnovu ulaganja u investicione nekretnine	(50)	-
<i>Neto priliv novčanih sredstava iz aktivnosti investiranja</i>	545	176
Novčani tokovi iz aktivnosti finansiranja		
Priliv od emisije akcija	4.000	3.000
Prilivi od povraćaja kratkoročnih plasmana – oročenih depozita	8.010	8.545
Priliv od kredita	1.000	2.900
Prilivi od prodaje hartija od vrijednosti	500	303
Odlivi po osnovu kupovine hartija od vrijednosti	(606)	(512)
Odlivi po osnovu plasiranja dugoročno oročenih depozita	(1.400)	(2.546)
Odliv depozita po osnovu aktiviranja garancija	-	(13)
Odlivi po osnovu plasiranja kratkoročno oročenih depozita	(12.372)	(13.640)
<i>Neto (odliv) novčanih sredstava iz aktivnosti finansiranja</i>	(868)	(1.963)
Neto smanjenje novčanih sredstava	(1.046)	(2.912)
Novčana sredstva i novčani ekvivalenti na početku godine	1.124	4.036
Novčana sredstva i novčani ekvivalenti na kraju godine	78	1.124

Napomene na stranama 7 – 48 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja
Mišljenje revizora strane 1 - 2.

1. OSNIVANJE I DJELATNOST

Akcionarsko društvo „Montenegro osiguranje”, Podgorica (u daljem tekstu „Društvo”) osnovano je podjelom akcionarskog društva za osiguranje „Ekos”, Beograd, 30. septembra 1999. godine pod nazivom „Ekos Montenegro osiguranje“ A.D., Podgorica. Društvo je registrovano u Privrednom sudu u Podgorici 31. decembra 1999. godine Rješenjem broj Fi. 2871/99, neposredno nakon izdavanja dozvole za rad od strane Saveznog ministarstva za finansije SRJ.

Društvo je promijenilo naziv u Akcionarsko društvo „Montenegro osiguranje”, Podgorica, što je registrovano u Privrednom sudu u Podgorici, 22. decembra 2000. godine Rješenjem broj Fi. 3491/00.

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima („Sl. list CG” broj 6/02), dana 14. avgusta 2002. godine izvršena je preregistracija Društva kod Centralnog registra Privrednog suda u Podgorici pod registracionim brojem 4-0004670/001.

Nakon promjene vlasničke strukture u decembru 2007. godine i kupovine većinskog paketa akcija Društva od strane Pozavarovalnice Sava d.d. Ljubljana izvršena, je u toku 2009. godine, promjena naziva Društva u Akcionarsko društvo za osiguranje „Sava Montenegro”, Podgorica. Navedena promjena je registrovana u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici, 10. aprila 2009. godine Rješenjem broj 4-0004670/044.

Osnovnu djelatnost Društva predstavljaju poslovi obaveznih osiguranja, kombinovanog osiguranja motornih vozila, imovinskih osiguranja, nezgode i drugih vrsta neživotnih osiguranja.

U sastavu Društva, kao njegovi organizacioni djelovi, funkcionišu 2 filijale u Podgorici i 9 poslovnica na teritoriji Crne Gore (Berane, Bijelo Polje, Pljevlja, Nikšić, Herceg Novi, Kotor, Budva, Bar i Ulcinj).

Agencija za nadzor osiguranja je 2. aprila 2008. godine donijela Rješenje broj 304-1/08 kojim se Akcionarskom društvu za osiguranje „Montenegro osiguranje”, Podgorica izdaje dozvola za rad za obavljanje poslova svih vrsta neživotnih osiguranja propisanih članom 10 Zakona o osiguranju („Službeni list RCG” br. 78/06 i 19/07).

Na osnovu Odluke Odbora direktora Društva od 28. jula 2010. godine i odluke o osnivanju od 15.09.2010. godine osnovano je Društvo sa ograničenom odgovornošću SAVA CAR d.o.o, Podgorica. Društvo je osnivač SAVA CAR d.o.o. Podgorica sa udjelom od 100%, a upisani kapital iznosi EUR 65 hiljada. Pretežna djelatnost SAVA CAR d.o.o, Podgorica je tehničko ispitivanje automobila i analiza. SAVA CAR d.o.o, Podgorica je registrovano kod Centralnog registra Privrednog suda u Podgorici pod registarskim brojem 5-0588809/001.

Sjedište društva je u Podgorici, P.C. Kruševac, Rimski trg 70.

Društvo je sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine imalo 121 zaposlenog radnika (31. decembra 2009. godine: 103 zaposlena).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

a) Izjava o usklađenosti

Društvo vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o osiguranju („Sl. list CG”, br. 78/06, 19/07 i 53/09), Zakonom o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list CG”, br. 65/01 do 86/09), Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore („Sl. list CG”, br. 69/05 i 80/08).

Društvo je u sastavljanju svojih finansijskih izvještaja primjenjivalo računovodstvene politike koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore.

b) Zvanična valuta izvještavanja

Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Društva je Euro (EUR).

c) Koncept nastavka poslovanja

Finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, koji pretpostavlja da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti. U slučaju da je potrebno, Rukovodstvo Društva smatra da će osnivač pružiti finansijsku podršku Društvu.

2.2. Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procjena, objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa. Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene korisnog vijeka upotrebe osnovnih sredstava, procjene obezvrjeđenja potraživanja iz poslovnih odnosa, rezervisanja za prijavljene, a nelikvidirane štete, rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete i ostala rezervisanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1 Prihodi

3.1.1 Prihodi premija osiguranja

Prihodi od premija osiguranja se, nakon umanjenja poreza na premiju osiguranja („Sl. list CG, br. 27/04), priznaju kao prihod, u skladu sa rokovima i periodima pokrivanja rizika iz odgovarajućih ugovora o osiguranju i reosiguranju.

Prenosna premija (rezerva za nezarađene premije) se obezbjeđuje da bi se obuhvatili dijelovi fakturisanih premija koji se odnose na prihode narednih obračunskih perioda. Obračun prenosne premije vrši se prema vremenu trajanja osiguranja odnosno metodom pro-rata-temporis.

Visina bruto premije utvrđena je tarifom premija prema vrsti osiguranja. Bruto premija se sastoji od funkcionalne premija i režijskog dodatka.

Režijski dodatak se koristi za pokriće troškova sprovođenja osiguranja. Maksimalnu stopu režijskog dodatka utvrđuje nadležni organ Društva, po predhodno pribavljenom mišljenju ovlašćenog aktuara.

3.1.2 Ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju prihoda i mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. U okviru ostalih poslovnih prihoda iskazuju se prihodi od zakupa, naplaćena otpisana potraživanja i drugo. Dobici predstavljaju povećanje ekonomskih koristi i kao takvi po prirodi nisu različiti od prihoda.

3.2 Rashodi

Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva i gubitke.

3.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju rashode po osnovu naknada šteta, rashode po osnovu reosiguranja, rashodi po osnovu rezervisanja za štete, troškovi doprinosa garantnom fondu, troškovi nadzora osiguranja, troškovi sprovođenja osiguranja i ostali rashodi koji obuhvataju i rashode po osnovu obezvrjeđenja sredstava.

Rashodi po osnovu naknada šteta obuhvataju rashode za isplaćene štete i druge prateće troškove šteta (procjene, vještačenja, takse i sl.).

Rashodi reosiguranja predstavljaju rashode reosiguranja rizika kod Sava Re, prema ugovorima o reosiguranju i rashode po osnovu premije reosiguranja Udruženju reosiguravača Srbije po zelenoj karti i reosiguranje kod Wiener Stadtische.

Troškove sprovođenja osiguranja čine troškovi pribave osiguranja – provizije, troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi, troškovi amortizacije, materijalni troškovi, zakupnine, troškovi sponzorstva, reklame i propagande i troškovi uprave Društva.

Na dan sastavljanja finansijskih izvještaja vrši se prenos troškova vezanih za pribavu osiguranja na naredni period u skladu sa prenosnim premijama.

3.2.2 Gubici

Gubici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju rashoda i mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici predstavljaju smanjenja ekonomskih koristi i kao takvi nisu po svojoj prirodi različiti od drugih rashoda.

3.3 Naknade za zaposlene

Doprinosi kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Obaveze po osnovu otpremnina za odlazak u penziju i jubilarnih nagrada

Sadašnja vrijednost budućih obaveza po Opštem i Granskom kolektivnom ugovoru, kao što su otpremnine za odlazak u penziju i jubilarne nagrade nakon ispunjavanja uslova, iskazane su po sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih isplata zaposlenima

3.4 Finansijski prihodi, neto

Finansijske prihode predstavljaju prihodi od kamata na finansijske plasmane i sredstva kod banaka i drugo.

Finansijske rashode obuhvataju rashodi kamata na pozajmice, rashodi kamata na finansijski lizing i drugo.

3.5 Poslovne promjene u stranoj valuti

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja su preračunati u EUR primjenom zvaničnih deviznih kurseva važećih na dan bilansa stanja. Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u EUR po zvaničnim deviznim kursovima važećim na dan poslovne promjene.

Pozitivne i negativne kursne razlike koje nastaju preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku godine knjiže se u korist ili na teret bilansa uspjeha.

3.6 Porez na dobit

Tekući porez na dobit

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list CG”, br. 80/2004, br.40/2008 i br.86/2009). Stopa poreza na dobit je proporcionalna i iznosi 9% od poreske osnovice.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Društva iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanj enje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na datum bilansa stanja se koriste za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

3.7 Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su iskazana po nabavnoj vrijednosti i umanjena za akumuliranu ispravku vrijednosti i obezvrjeđenje vrijednosti. Nematerijalna ulaganja se najvećim dijelom odnose na kupljene softvere za vođenje poslovnih knjiga i obračun premija osiguranja.

3.8 Nekretnine i oprema

Pod nekretninama i opremom smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Društvo koristi model nabavne vrijednosti i nekretnine i opremu vodi po njihovim nabavnim vrijednostima, umanj enim za ukupnu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanj enja vrijednosti. Pod nabavnom vrijednošću se podrazumijeva vrijednost po fakturi dobavljača uvećana za sve troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Društvo u nabavnu vrijednost nekretnina postrojenja i opreme ne uračunava troškove pozajmljivanja.

Gubitak zbog umanj enja vrijednosti nekretnine, postrojenja ili opreme se priznaje kroz bilans uspeha, u skladu s odredbama MRS 36 – „Umanjenje vrijednosti imovine“.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, iskazuju se u bilansu uspjeha kao dio ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda.

Naknadni troškovi: troškovi zamjene djelova opreme (ugradnja novih rezervnih djelova), troškovi generalnih popravki priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti opreme, ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti. Troškovi nastali po osnovu tekućeg održavanja opreme: zamjena i ugradnja sitnih rezervnih djelova i potrošnog materijala i troškovi svakodnevnih popravki smatraju se rashodom perioda u kom su nastali.

3.9 Amortizacija

Amortizacija nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja se obračunava na nabavnu vrijednost nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja na početku godine, kao i na nekretnine, opremu i nematerijalna ulaganja stavljena u upotrebu tokom godine, primjenom proporcionalnog metoda.

Primijenjene stope za 2010. godinu su sljedeće:

	Korisni vijek (godina)	Stopa (%)	Stopa koja se priznaje u poreskom bilansu (%)
Nematerijalna ulaganja	5,00	20,00	30,00
Građevinski objekti	55,56	1,80	5,00
Namještaj	8,00	12,50	20,00
Kompjuteri	3,00	33,33	30,00
Automobili	6,45	15,50	15,00
Rashladni uređaji	6,06	16,50	15,00
Telefoni, telefaksi	5,00	20,00	25,00

U skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list CG”, br. 80/2004 do. 86/2009) obračun amortizacije za poreske svrhe se razlikuje od obračuna amortizacije za računovodstvene svrhe. Amortizacija nematerijalnih ulaganja i građevinskih objekata za poreske svrhe obračunava se primjenom proporcionalnog metoda, a za opremu primjenom degresivnog metoda.

3.10 Obezvrjeđenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Društvo analizira vrijednosti po kojima je prikazana materijalna imovina i procjenjuje da li postoje indikacije obezvrjeđivanja nekog sredstva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvrjeđeno, nadoknadi iznos te imovine se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvrjeđenja (ukoliko obezvrjeđenje postoji).

Nadoknadivu vrijednost predstavlja neto prodajna vrijednost ili korisna vrijednost, u zavisnosti koja od njih dvije je viša. Gubitak zbog obezvrjeđenja se odmah priznaje kao rashod u bilansu uspjeha, osim ako je sredstvo iskazano po revalorizovanoj vrijednosti, kada se gubitak zbog obezvrjeđenja evidentira kao umanjenje revalorizacionih rezervi.

Ako naknadno dođe do smanjenja ili ukidanja gubitaka zbog obezvrjeđenja priznatog u ranijim godinama, knjigovodstvena vrijednost sredstva se povećava do revidirane procjene o njenoj naknadivoj vrijednosti, ali tako da povećana vrijednost po kojoj se sredstvo vodi ne bude veća od vrijednosti po kojoj bi se sredstvo vodilo da nije bio u prethodnim godinama priznat utvrđeni gubitak zbog obezvrjeđivanja sredstva. Ukidanje gubitka zbog obezvrjeđivanja se priznaje odmah kao prihod u bilansu uspjeha, osim ako se odnosno sredstvo ne vodi po revalorizovanoj vrijednosti, u tom slučaju se ukidanje gubitka zbog obezvrjeđivanja prikazuje kao povećanje po osnovu revalorizacije.

3.11 Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju Društvo ne koristi za neposredno obavljanje svoje djelatnosti, nego se drži u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnine i/ili porasta vrijednosti kapitala.

Kao investiciona nekretnina se određuje:

- zemljište koje se drži u cilju dugoročnog uvećanja vrijednosti kapitala, a ne za prodaju u bližoj budućnosti u okviru redovnog poslovanja,
- zemljište za koje društvo nije odredilo buduću upotrebu,
- objekat u vlasništvu ili pod finansijskim lizingom, uzet u jednokratni ili višekratni lizing,
- zgrada koja se drži radi iznajmljivanja

Vrijednost investicionih nekretnina Društvo odmjerava po modelu nabavne vrijednosti. Društvo periodično provjerava i objelodanjuje poštnu vrijednost investicione nekretnine, koju utvrđuje na osnovu javno dostupnih podataka o tržišnoj vrijednosti pojedinih vrsta nekretnina.

Ako će se investiciona nekretnina prodati, odnosno stečena je s namjerom otuđenja, ili je njena prodaja veoma vjerovatna, nekretnina se razvrstava u stalnu imovinu koja se drži za prodaju.

3.12 Finansijska sredstva

Klasifikacija finansijske imovine zavisi od prirode i namjene finansijskog sredstva i utvrđena je u vrijeme početnog priznavanja i ukoliko je prikladno, ponovo se procjenjuje na svaki datum izvještavanja.

Finansijske investicije se razvrstavaju u sljedeće grupe:

- finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (prva grupa)
- finansijska sredstva koja se drže do dospelja na naplatu (druga grupa)
- zajmovi i potraživanja (treća grupa)
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (četvrta grupa).

Pri početnom priznavanju finansijskog sredstva Društvo vrši odmjeravanje po vrijednosti ulaganja koja uključuje troškove transakcija koji se mogu direktno pripisati sticanju finansijskog sredstva, izuzev u slučaju finansijskog sredstva koji se mjeri po poštnoj (fer) vrijednosti kroz dobitak ili gubitak za koji se navedeni trošak sticanja iskazuje kao rashod perioda. Nakon početnog priznavanja Društvo finansijske investicije odmjerava po poštnoj vrijednosti.

Dugoročne finansijske investicije, koje za naplatu dospijevaju u roku od godinu dana od datuma na koji glasi bilans stanja, se u bilansu stanja prenose u kratkoročne finansijske investicije.

Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

Ulaganja u hartije od vrijednosti koje se mjere po poštenoj (fer) vrijednosti kroz dobit ili gubitak, predstavljaju plasmane u akcije privrednih društava koja se kotiraju na tržištima hartija od vrijednosti u Crnoj Gori.

Navedeni plasmani iskazani su po nabavnoj vrijednosti ulaganja, koja ne uključuje troškove nastale kod sticanja investicije, a nakon početnog priznavanja vrednuju se po njihovoj fer vrijednosti, bez odbitka za troškove transakcija koji mogu nastati prilikom prodaje ili drugog otuđenja. Dobit ili gubitak proistekao iz promjene fer vrijednosti plasmana u hartije od vrijednosti namijenjene trgovanju priznaju se u bilansu uspjeha.

Fer vrijednost hartija od vrijednosti koje se kotiraju na aktivnim tržištima zasniva se na važećim cijenama ponude. U slučajevima kada ne postoji aktivno tržište odnosno kada se hartije od vrijednosti u vlasništvu Društva ne kotiraju na aktivnim tržištima, fer vrijednost navedenih finansijskih ulaganja Društvo utvrđuje pomoću različitih tehnika procjene. Tehnike procjene obuhvataju primjenu metode jednakih uslova poslovanja, analizu diskontovanog toka gotovine, metode za određivanje cijena opcija i ostale tehnike procjene koje su zastupljene na tržištu.

Iznos više/(manje) ostvarene prodajne vrijednosti po osnovu prodaje hartija od vrijednosti u odnosu na vrijednost koja je iskazana u poslovnim knjigama Društva, iskazuje se kao dobit / (gubitak) u bilansu uspjeha i prikazuje kao dio ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda.

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica

Ulaganje u pridružene entitete predstavlja ulaganje u kojima Društvo ima udio u vlasništvu između 20% i 50% ili u kojima ima značajan uticaj, ali koja nisu pod njegovom kontrolom.

Društvo priznaje i obračunava investicije u zavisna preduzeća u skladu sa MRS - 27 „Konsolidovani i pojedinačni finansijski izvještaji“.

Kapitalne investicije u zavisna i pridružena društva, kao i investicije u vlasničke hartije od vrijednosti koje se ne kotiraju na aktivnom tržištu, se odmjeravaju po nabavnoj vrijednosti.

Ukoliko iznos gubitka u pridruženom entitetu prevazilazi ulog, Društvo ne evidentira iznos gubitka iznad uloga, ukoliko nije stvorilo obaveze ili izvršilo plaćanja u ime pridruženog društva.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju predstavljaju ulaganja za koja postoji namjera držanja u posjedu tokom neodređenog vremenskog perioda, a koja se mogu prodati u slučaju potrebe za likvidnim sredstvima, a u slučaju promjene kamatnih stopa, deviznog kursa ili vrijednosti kapitala

Navedeni plasmani iskazani su po nabavnoj vrijednosti ulaganja, koja predstavlja visinu izdatka uvećanu za troškove sticanja investicije, a nakon početnog priznavanja vrednuju se po njihovoj fer vrijednosti, bez odbitka za troškove transakcija koji mogu nastati prilikom prodaje ili drugog otuđenja. Dobit ili gubitak proistekao iz promjene fer vrijednosti plasmana u finansijska sredstva raspoloživa za prodaju priznaju se direktno u kapitalu kroz izvještaj o promjenama na kapitalu, osim za troškove od umanjenja vrijednosti i devizne gubitke i dobitke.

Prilikom prodaje finansijskog sredstva akumulirani dobitak ili gubitak predhodno priznat u kapitalu biće priznat kao dobit ili gubitak preko bilansa uspjeha.

Finansijska sredstva koja se drže do dospjeća na naplatu

Finansijska sredstva koja se drže do dospjeća predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim i odredivim isplatama i fiksnim dospjećem, i za koja rukovodstvo Društva ima pozitivnu namjeru i sposobnosti da ih drži do roka dospjeća. Ukoliko Društvo prodaje više od beznačajnog iznosa investicije koja se drži do dospjeća, čitava kategorija ulaganja se obilježava i reklasifikuje kao raspoloživa za prodaju.

Potraživanja iz poslovnih odnosa i oročeni depoziti

Potraživanja iz poslovnih odnosa predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim i odredivim isplatama, koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim za kratkoročna potraživanja kada bi priznavanje kamate bilo nematerijalno. Depoziti kod banaka klasifikuju se kao zajmovi i potraživanja i vrednuju se po amortizovanom trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti.

Umanjenje vrijednosti potraživanja za premiju osiguranja i regresnih potraživanja

Na dan bilansiranja Društvo procjenjuje da li postoji bilo kakav dokaz da je došlo do umanjenja vrijednosti potraživanja. Procjenjivanje se vrši pojedinačno i sva potraživanja, za koja se procijeni da se ne mogu naplatiti iskazuju se kao rashod perioda i za iznos istih umanjuje se bilansna aktiva. Društvo vrši direktan otpis potraživanja ukoliko je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Procjena vrijednosti potraživanja koja se teže naplaćuju od osiguranika, vrši se kvartalno i na kraju godine. Sva potraživanja starija od godinu dana iskazuju se na ispravci vrijednosti potraživanja, izuzev potraživanja koja su u procesu naplate. Izuzetno u slučaju da se procjenom naplativosti potraživanja koja nijesu starija od godinu dana, utvrdi velika vjerovatnoća nemogućnosti naplate, iskazuje se ispravka vrijednosti i za ova pojedinačno procijenjena potraživanja.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (opšte)

Finansijska imovina se procjenjuje sa ciljem identifikacije indikatora umanjenja vrijednosti na datum sastavljanja finansijskih izvještaja. Finansijska imovina je pretrpjela umanjenje vrijednosti tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Objektivni dokaz umanjenja finansijske imovine može uključiti:

- značajnu finansijsku teškoću pravnog lica; ili
- kašnjenje ili propust u plaćanju; ili
- kada postane vjerovatno da će dužnik otići pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Knjigovodstvena vrijednost potraživanja iz poslovnih odnosa umanjuje se upotrebom računa umanjenja vrijednosti. Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se preko računa umanjenja vrijednosti. Naknadne naplate ranije otpisanih iznosa se knjiže na teret umanjenja vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti računa umanjenja vrijednosti se priznaju u bilansu uspjeha.

Otpis ulaganja u hartije od vrijednosti vrši se u cjelosti za akcije privrednih društava koja su trajno prestala sa poslovanjem ili za koja je okončan postupak stečaja. Djelimičan otpis dugoročnih finansijskih plasmana vrši se za akcije privrednih društava kod kojih je došlo do smanjenja akcijskog kapitala po osnovu pokriva gubitaka iz poslovanja u skladu sa Odlukom Skupštine akcionara navedenih privrednih društava

Prestanak priznavanja finansijske imovine (opšte)

Društvo prestaje priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenese finansijsku imovinu ili zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Društvo nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

Novčana sredstva i novčani ekvivalenti

U izvještajima novčanih tokova pod novčanim sredstvima podrazumijevaju se novčana sredstva u blagajni i novčana sredstva na računima kod poslovnih banaka. Novčani ekvivalenti su kratkoročna, visoko likvidna ulaganja koja se brzo pretvaraju u poznate iznose gotovine i nisu pod značajnim uticajem rizika promjena vrijednosti. Novčane ekvivalente predstavljaju oročeni depoziti kod poslovnih banaka na period do tri mjeseca.

Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima se prvobitno prikazuju u iznosima primljenih sredstava, a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti uz primjenu ugovorene kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Društvo prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada su obaveze Društva otpuštene, otkazane ili ističu.

Lizing

Lizing se klasifikuje kao finansijski lizing u svim slučajevima kada se lizingom, na Društvo, prenose u najvećoj mjeri svi rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad sredstvima. Svaki drugi lizing se klasifikuje kao operativni lizing.

Sredstva koja se drže po ugovorima o finansijskom lizingu se priznaju u bilansu stanja Društva po sadašnjoj vrijednosti minimalnih rata lizinga utvrđenih na početku perioda lizinga. Odgovarajuća obaveza prema davaocu lizinga se uključuje u bilans stanja kao obaveza po finansijskom lizingu.

Plaćanja po osnovu ugovora o operativnom lizingu priznaju se ravnomjerno kao trošak tokom perioda trajanja lizinga.

3.13 Unapred plaćeni troškovi i ostala aktivna vremenska razgraničenja

Unapred plaćeni troškovi se u najvećem dijelu odnose na unapred plaćene troškove pribavljanja osiguranja koji predstavljaju razgraničene troškove srazmjerno odnosu prenosne premije u ukupnoj premiji. U aktivnim kratkoročnim vremenskim razgraničenjima obuhvaćeni su i razgraničene unaprijed plaćene obaveze koje ne terete bilans uspjeha obračunskog perioda.

3.14 Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve su formirane na osnovu efekata revalorizacije, odnosno svodenja na fer vrijednost plasmana u finansijska sredstva raspoloživa za prodaju. Navedeni efekti priznati su direktno u kapitalu, odnosno revalorizacionim rezervama Društva.

3.15 Tehničke rezerve

3.15.1 Rezervisanja za prijavljene, a nelikvidirane štete

Rezervisanja za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete, vrše se na osnovu procjene iznosa svake pojedinačne štete, osim za štete za koje, na osnovu raspoložive dokumentacije, nije moguće izvršiti takvu procjenu, a za koje se rezervacija sredstava vrši najmanje na osnovu prosječne riješene štete u toj godini u odnosnoj vrsti osiguranja.

Štete u sporu rezervišu se u iznosu za koji se očekuje da bi mogao biti utvrđen od strane nadležnog suda, uključujući pripadajuće kamate i troškove spora.

Štete koje su bile rezervisane na kraju predhodnog obračunskog perioda i u tekućem nije došlo do bilo kakvih promjena, na kraju tekućeg perioda se rezervišu tako što se iznosi rezervacije na kraju predhodnog obračunskog perioda koriguju odgovarajućim koeficijentom rasta cijena na malo u tekućem obračunskom periodu.

Rezervisanja za nastale prijavljene, a neriješene štete u osiguranju od odgovornosti koje se isplaćuju u obliku rente - obračunavaju se u kapitalizovanim iznosima (sadašnja vrijednost budućih rentnih isplata).

3.15.2 Rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete

Rezervisane nastale, a neprijavljene štete se sastoje od očekivanih isplata za štete i troškova po osnovu šteta u vezi sa osiguranim slučajem koji se desio, ali nije još prijavljen Društvu na dan procjene.

Za nastale štete koje do kraja obračunskog perioda nijesu prijavljene, Društvo vrši obračun rezervacije koristeći **chain ladder** metod i metod **očekivane kvote šteta**.

Za izračunavanje rezervi za nastale neprijavljene štete, kod kojih postoje dovoljni podaci o štetama u predhodnim godinama koristi se chain ladder metod, a za ostale vrste osiguranja koristi se metod očekivane kvote šteta.

3.15.3 Troškovi po osnovu šteta koje su rezervisane na dan procjene

Pod troškovima u vezi sa rješavanjem i isplatom štete podrazumijevaju se troškovi uviđaja, procjene i isplate štete, troškovi ostvarivanja regresnih zahtjeva, sudski troškovi i takse u sporovima, troškovi vještačenja i drugi troškovi. Za obračun ukupno rezervisanih šteta po vrstama osiguranja, ukupni iznosi rezervisanih nastalih prijavljenih, a neriješenih šteta i nastalih neprijavljenih šteta koriguju se koeficijentom rezervacije troškova u vezi s rješavanjem i isplatom štete koji se obračunava u skladu sa Pravilnikom o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja tehničkih rezervi za rezervisane štete (Sl. list Crne Gore 70/08 od 19.11.2008).

3.15.4 Rezerve za izravnjanje rizika

Rezerve za izravnjanje rizika se obračunavaju na osnovu Pravilnika o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja rezervi za izravnjanje rizika („Sl. list CG“ br. 70/08 od 19.11.2008). Rezerva za izravnjanje rizika obrazuje se na osnovu standardnog odstupanja, mjerodavnih tehničkih rezultata i tehničke premije u samopridržaju, za svaku vrstu neživotnih osiguranja kojima se društvo za osiguranje bavi u posmatranom periodu.

3.16 Doprinos garantnom fondu

Garantni fond čine sredstva formirana izdvajanjem doprinosa garantnom fondu na teret bilansa uspjeha tekućeg perioda radi ekonomske zaštite putnika i oštećenih trećih lica i sredstva od ostvarenih regresnih zahtjeva prema licima koja nisu zaključila ugovor o obaveznom osiguranju. Sredstva garantnog fonda su strogo namjenska i vode se na posebnom računu pri Nacionalnom birou osiguravača Crne Gore.

Nacionalni biro osiguravača Crne Gore je 4. maja 2007. donio Odluku o utvrđivanju visine doprinosa i korišćenju sredstava garantnog fonda. Navedenom odlukom je utvrđeno da se doprinos za obrazovanje sredstava garantnog fonda formira iz tehničke premije obaveznog osiguranja vlasnika, od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima množenjem broja motornih vozila za koje je zaključen ugovor o osiguranju sa iznosima navedenim u pregledu koji slijedi:

Iznosi u EUR

Vrsta vozila	
Putnička vozila	6
Teretna vozila	20
Autobusi	40
Prikolice i ostala priključna vozila	3
Ostala motorna vozila	5
Granično osiguranje	3

Obračun i uplata doprinosa garantnom fondu primjenjuje se na sva zaključena obavezna osiguranja od 1. juna 2006. godine što je predviđeno Članom 23. navedene odluke.

3.17 Garantna rezerva

Zakon o osiguranju Crne Gore propisuje da sva društva za osiguranje moraju imati garantnu rezervu koju čini:

- osnovni kapital,
- rezerve iz dobiti,
- dio neraspoređene dobiti iz predhodnih godina, najviše do 50%,
- dio neraspoređene dobiti tekuće godine, najviše do 50%, pod uslovom da utvrđeni iznos ne prelazi prosječnu vrijednost neto dobiti ostvarene u posljednje tri godine i da ne prelazi 25% iznosa garantne rezerve,
- revalorizacione rezerve, pod uslovom da ne prelaze 20% iznosa garantne rezerve.

Garantna rezerva umanjuje se za stečene sopstvene akcije, gubitak iz ranijih godina i gubitak iz tekuće godine. Ukupan iznos garantne rezerve ne može biti manji od minimalnog novčanog iznosa osnovnog kapitala za sve vrste neživotnih osiguranja.

3.18 Fer (pravična) vrijednost

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o fer vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se fer vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Društva vrši procjenu rizika i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je, u datim okolnostima, najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

4. Upravljanje rizikom i globalna ekonomska kriza

U transakcijama s finansijskim instrumentima Društvo na sebe preuzima finansijske rizike. Ti rizici uključuju:

- tržišni rizik,
- kreditni rizik (uključujući i kreditni rizik reosiguranja) i
- rizik likvidnosti.

4.1.1 Tržišni rizik

Tržišni rizik uključuje:

- valutni rizik – rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u kursu.
- rizik promjene kamatnih stopa – rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjene u tržišnim kamatnim stopama.
- cjenovni rizik – rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjene cijena na tržištu, bez obzira jesu li te promjene prouzrokovane faktorima koji se odnose specifično na taj instrument ili njegovog izdavaoca ili faktorima koji se odnose na sve instrumente kojima se trguje na tržištu.

Tržišni rizik ne uključuje samo potencijalni gubitak, već i potencijalni dobitak.

Rizik promjene kursa

Društvo se izlaže riziku promjene kursa kroz transakcije u stranim valutama. To je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati zbog promjene u kursu stranih valuta.

Zvanična valuta u Crnoj Gori je EUR. Kako Društvo većinu transakcija obavlja u EUR valutni rizik je značajno umanjen.

Kamatni rizik

Izloženost Društva tržišnom riziku promjene u kamatnim stopama je koncentrisana u portfelju ulaganja. Poslovanje Društva je podložno riziku promjene kamatnih stopa, ako kamatonosna imovina i obaveze na koje se plaća kamata, dospijevaju u različitim rokovima i kamate im se različito mijenjaju.

Portfelj ulaganja Društva je obezbijeđen fiksnim kamatama koje su u posmatranom periodu bile na visokom nivou i po tom osnovu Društvo je ostvarilo značajan prihod.

Društvo je izloženo riziku promjena u budućim gotovinskim okovima koje proizilaze iz promjena kamatnih stopa na tržištu. Međutim, ovaj rizik je ograničen budući da sva kamatonosna ulaganja Društva na datum izvještavanja imaju fiksne kamatne stope.

Društvo ima obaveze po zajmovima na dan izvještavanja. Jedan do zajmova je ugovoren sa promjenjivom referentnom kamatnom stopom uz tromjesečno usklađivanje EURIBOR-om, te je Društvo izloženo riziku promjene u budućim gotovinskim tokovima.

Društvo prati ovu izloženost periodičnim pregledima stanja svoje imovine i obaveza. Procjene gotovinskih tokova, kao i uticaj promjena kamatnih stopa koje se odnose na portfelj ulaganja i tehničke rezerve, redovno se analiziraju. Cilj je da se ograniče neto promjene u vrijednosti imovine i obaveza koje proizilaze iz promjene kamatnih stopa.

Cjenovni rizik

Portfelj Društva koji se sastoji od hartija od vrijednosti, koje se u finansijskim izvještajima vode po fer vrijednosti, predstavlja izloženost Društva cjenovnom riziku. Cjenovni rizik je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati kao rezultat promjena tržišnih cijena.

Na datum izvještavanja Društvo nema značajnih plasmana koji se vode po fer vrijednosti za koje bi promjena tržišnih cijena imala materijalan značaj na finansijski položaj Društva.

4.1.2 Uparivanje imovine i obaveza

Društvo aktivno upravlja svojom imovinom i koristi pristupe koji uravnotežavaju kvalitet, diverzifikaciju, uparivanje imovine i obaveza, likvidnost i povrat na investicije. Cilj procesa ulaganja je optimizirati prihod od ulaganja uz istovremeno osiguranje da se imovinom i obavezama upravlja na bazi gotovinskih tokova i ročnosti. Rukovodstvo periodično analizira portfelj, određuje investicione smjernice i limite i nadgleda proces upravljanja imovinom. Društvo je u cilju urednog izmirivanja obaveza, svoja sredstva plasiralo, u skladu sa Zakonom o osiguranju, u razne oblike finansijskih instrumenata, odnosno vršilo je deponovanje i ulaganje tehničkih i garantnih rezervi Društva u visokolikvidnu aktivu.

4.1.3 Kreditni rizik

Društvo se izlaže kreditnom riziku kroz sljedeće stavke imovine:

- udio reosiguranja u rezervisanim štetama
- potraživanja od reosiguranja po isplaćenim štetama
- potraživanja od osiguranika
- depoziti i dati zajmovi
- potraživanja od posrednika u osiguranju i ostala potraživanja
- novac u banci.

Ovaj rizik se definiše kao nesposobnost dužnika u podmirenju dospjelog potraživanja. Društvo upravlja ovim rizikom redovnim pregledima i analizama od strane rukovodstva i redovnim sastancima s ciljem praćenja razvoja kreditnog rizika. U Društvu je u posmatranom periodu otpočeo sa radom poseban organizacioni dio Društva, koji se bavi naplatom potraživanja. Naplativost potraživanja po polisama se procjenjuje na pojedinačnoj osnovi. Za potraživanja za koja se procijeni da postoji mogućnost nenaplativosti ili nijesu naplaćena u razumnom roku se vrši ispravka vrijednosti. Kretanje ispravke vrijednosti potraživanja prikazano je u napomeni 20.

4.1.4 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje kao rezultat finansijskih aktivnosti Društva i upravljanja sredstvima. Ovaj rizik uključuje rizik nesposobnosti finansiranja imovine u odgovarajućim rokovima i kamatama, te rizik nesposobnosti likvidacije imovine po razumnoj cijeni i u odgovarajućim vremenskim razdobljima.

Društvo drži portfelj likvidne imovine kao dio strategije upravljanja rizikom likvidnosti, čime osigurava kontinuirano poslovanje i udovoljavanje zakonskim zahtjevima.

Društvo je likvidno i tokom godine je zadovoljavalo zakonske zahtjeve za plaćanjem šteta na vrijeme. Služba finansija dnevno prati prilive i odlive i radi dnevne, nedjeljne i mjesečne analize. Rizik likvidnosti se uzima u obzir prilikom ocjene uparivanja imovine i obaveza.

4.1.5 Upravljanje kapitalom

Politika upravljanja kapitalom Društva je:

- stroga primjena zakonskih zahtjeva izračunavanja garantne rezerve. Ukupan iznos garantne rezerve Društva je iznad minimalnog novčanog iznosa kapitala za sve vrste neživotnih osiguranja.
- Društvo prema zakonskim zahtjevima mora utvrditi marginu solventnosti, primjenom metoda premijske osnove i metoda osnove šteta. U skladu sa propisima margina solventnosti je veći iznos od iznosa dobijenog ovim metodama, pri čemu ne smije biti manja od zakonom propisanog osnovnog kapitala društava za osiguranje, koji u skladu sa članom 21. Zakona o osiguranju, iznosi EUR 2.250 hiljada.
- sačuvati sposobnost Društva za kontinuirano poslovanje.

U skladu sa gore navedenim margina solventnosti na dan 31.12.2010. godine iznosi EUR 2.250 hiljada (2009. godine EUR 2.250 hiljada).

U skladu sa članom 92. Zakona o osiguranju izračunata je garantna rezerva društva koja na dan 31.12.2010. godine iznosi EUR 4.101 hiljadu (2009. godine EUR 2.272 hiljade). Izračun garantne rezerve prikazan je u napomeni 34.

4.2 Rizici u osiguranju:

Od posebnog značaja za Društvo je pravilno utvrđivanje visine samopridržaja odnosno maksimalnog iznosa obaveze koju društvo može da preuzme na sebe, a da pri tome ne ugrozi svoju likvidnost. U skladu sa tim, Društvo rizike iznad samopridržaja predaje u reosiguranje, sklapanjem ugovora o automatskom pokriću, koji se primjenjuju u homogenim vrstama osiguranja gdje Društvo čitav svoj portfelj, koji prelazi njegov samopridržaj, prenosi na reosiguravača, po tačno utvrđenim uslovima. Svi rizici koji nijesu obuhvaćeni ugovorima o automatskom pokriću prenose se u reosiguranje pojedinačno (fakultativno).

4.3 Globalna ekonomska kriza

Zbog tekuće globalne ekonomske krize i njenog nepovoljnog uticaja na domaće ekonomske aktivnosti na lokalnom tržištu Crne Gore, Društvo je poslovalo u težim uslovima i nesigurnijem ekonomskom okruženju tokom 2010. godine. Moguće je i da se u narednom periodu nastavi uticaj krize na poslovanje Društva, koji se trenutno ne može u potpunosti predvidjeti, te stoga postoji element opšte nesigurnosti.

Tekuća finansijska kriza do sada je ograničeno uticala na finansijski položaj i uspješnost poslovanja Društva, uglavnom zahvaljujući internim aktivnostima na upravljanju rizicima i ograničenjima koja nameću važeće pravne odredbe. Društvo redovno prati kreditni rizik i rizik likvidnosti. Društvo smatra da će likvidnost u budućem periodu biti na zadovoljavajućem nivou.

Pogoršanje ekonomske situacije u zemlji imalo je uticaja na položaj određenih industrijskih grana, kao i na sposobnost nekih klijenata da servisiraju svoje obaveze. Takva situacija može uticati na rezervisanja Društva za gubitke po osnovu obezvrjeđenja u 2011. godini, kao i na druga područja u kojima se od rukovodstva Društva očekuje da daje procjene. Finansijski izvještaji za 2010. godinu sadrže značajne računovodstvene procjene koje se odnose na rezervisanja. Stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena. Društvo će se u 2011. godini usredsrediti na upravljanje svojim poslovnim aktivnostima u skladu sa promjenama u poslovnom okruženju, kao i na očuvanje svog položaja na tržištu.

5. PRIHODI OSNOVNE DJELATNOSTI

U hiljadama EUR

	<u>2010.</u>	<u>2009.</u>
Prihodi od premija osiguranja		
- obavezno osiguranje od autoodgovornosti	6.658	7.997
- auto kasko osiguranje motornih vozila	1.797	2.871
- nezgoda	283	242
- imovina	518	317
- putnici	124	81
- ostala osiguranja	566	299
-prihodi od saosiguranja	13	-
	<u>9.959</u>	<u>11.807</u>
Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja za štete	6.490	4.985
Prihodi od učešća reosiguravača u naknadi štete	277	335
Ostali prihodi po osnovu reosiguranja	391	436
Prihodi od regresnih šteta	172	589
Prihodi od zelenih karata	107	216
	<u>17.396</u>	<u>18.368</u>

6. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

U hiljadama EUR

	<u>2010.</u>	<u>2009.</u>
Dobici od prodaje hartija od vrijednosti	107	42
Naplaćena otpisana potraživanja	194	1
Prihodi od zakupa	15	-
Ostali poslovni prihodi	79	84
	<u>395</u>	<u>127</u>

7. NAKNADA ŠTETA OSTALIH OSIGURANJA**U hiljadama EUR**

	<u>2010.</u>	<u>2009.</u>
Naknade šteta po osnovu:		
- auto odgovornosti	2.731	4.731
- kasko osiguranja	1.066	1.391
- auto nezgoda	97	138
- imovine	164	86
- ostalih šteta	<u>250</u>	<u>106</u>
	4.308	6.452
Isplate šteta sudskim putem	-	58
Troškovi vještačenja i kontrole šteta i regresnih zahtjeva	<u>81</u>	<u>83</u>
	<u>4.389</u>	<u>6.593</u>

8. REZERVISANJA I TROŠKOVI DOPRINOSA**U hiljadama EUR**

	<u>2010.</u>	<u>2009.</u>
Rezervisanja za štete (napomena 32)		
- Auto odgovornost	8.038	5.950
- Ostala osiguranja	607	396
- Renta	<u>225</u>	<u>153</u>
	8.870	6.499
- Rezerve za izravnanje rizika	<u>8</u>	<u>13</u>
	8.878	6.512
Doprinos za preventivu	92	-
Doprinos garantnom fondu	331	399
Troškovi nadzora osiguranja	95	126
Razgraničeni prihod od provizije	17	19
Učešće reosiguravača u prenosnoj premiji	<u>70</u>	<u>-</u>
	605	544
	<u>9.483</u>	<u>7.056</u>

U skladu sa Zakonom o osiguranju („Sl. list RCG“ br. 78/06, 19/07 i „Sl. list CG“ br. 53/09), i Odlukom o naknadama Agencije za nadzor osiguranja („Sl. list CG“ br. 04/2008), godišnja naknada za vršenje nadzora nad poslovanjem koju plaćaju društva za osiguranje iznosi 0.99% godišnje bruto premije društva. Društvo za osiguranje dužno je da, do 1. marta svake godine, obavještava Agenciju za nadzor osiguranja o visini bruto premije u prethodnoj kalendarskoj godini, koja služi kao osnovica za utvrđivanje godišnje naknade za vršenje nadzora u tekućoj godini. Dok se osnovica ne utvrdi, naknada u tekućoj godini se plaća po iznosima naknade utvrđenim za prethodnu kalendarsku godinu, pri čemu se svaka eventualna doplata ili pretplata uzima u obzir pri plaćanju prve rate utvđene na osnovu konačnih podataka o visini osnovice.

9. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI**U hiljadama EUR**

	<u>2010.</u>	<u>2009.</u>
Neto zarade i naknade zarada	983	1.033
Porezi na zarade i naknade zarada	195	235
Doprinosi na zarade i naknade zarada na teret zaposlenih	360	279
Doprinosi na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	176	232
Troškovi toplog obroka i prevoza	65	52
Troškovi po osnovu ugovora o djelu	168	144
Troškovi dnevnica i službenih putovanja	34	36
Troškovi naknada za upotrebu sopstvenog automobila u službene svrhe	11	10
Naknade Odboru direktora	-	15
Promjena razgraničenih troškova naknada zaposlenima	2	21
Troškovi rezervisanja za beneficije zaposlenima (napomena 26)	-	11
Regres, zimnica	87	70
Ostali lični rashodi	14	7
Troskovi rezervisanja radnih sporova (napomena 26)	-	63
	<u>2.095</u>	<u>2.208</u>

10. OSTALI TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA

U hiljadama EUR

	<u>2010.</u>	<u>2009.</u>
Troškovi provizije – pribave osiguranja	1.141	1.583
Sponzorstva	89	152
Troškovi reklame i propagande	618	458
Troškovi usluga i zakupnina	191	124
Troškovi održavanja	54	35
Troškovi materijala	94	117
Bankarske provizije	37	41
Troškovi PTT usluga	89	93
Troškovi goriva i energije	57	65
Troškovi ostalih nematerijalnih usluga	28	57
Troškovi intelektualnih usluga	54	275
Troškovi reprezentacije	15	20
Troškovi sajmovia i stručnog usavršavanja	9	7
Ostali nematerijalni troškovi	127	161
Troškovi ribrendinga	61	63
	<u>2.664</u>	<u>3.251</u>

11. OSTALI POSLOVNI RASHODI

U hiljadama EUR

	<u>2010.</u>	<u>2009.</u>
Obezvrjeđenje vrijednosti potraživanja (napomena 20)		
- obaveznog osiguranja od autoodgovornosti	80	581
- ostalih osiguranja	436	328
- regresnih šteta	465	53
	<u>981</u>	<u>962</u>
Efekat promjene računovodstvene politike - svođenje nekretnina na nabavnu vrijednost	-	697
Rashod osnovnih sredstava	3	5
Drugi poslovni rashodi	5	39
	<u>8</u>	<u>44</u>
	<u>989</u>	<u>1.703</u>

12. FINANSIJSKI PRIHODI, NETO

U hiljadama EUR

	<u>2010.</u>	<u>2009.</u>
Prihodi od kamata	879	480
Rashodi kamata	(108)	(53)
Kursne razlike, neto	<u>(1)</u>	<u>(1)</u>
	<u>770</u>	<u>426</u>

13. POREZ NA DOBIT**a) Porez na dobit**

U hiljadama EUR

	<u>31. decembar 2010.</u>	<u>31. decembar 2009.</u>
Obračunati tekući porez u toku godine	10	2
Obračunati odloženi porez u toku godine	<u>1</u>	<u>(33)</u>
Stanje na kraju godine	<u>11</u>	<u>(31)</u>

b) Usaglašavanje pretpostavljenog poreza na dobit po finansijskim izvještajima Društva i poreskom bilansu

Usaglašavanje poreza na dobit po poreskom bilansu za 2010. i 2009. godinu prikazano je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR

	<u>31. decembar 2010.</u>	<u>31. decembar 2009.</u>
Gubitak/dobitak u bilansu uspjeha prije oporezivanja	(2.113)	(2.703)
Poreska stopa 9%	(190)	(243)
Troškovi koji se ne priznaju u poreskom bilansu	88	95
Nepriзнata odložena poreska sredstva	112	153
Nepriзнati efekti procjene - korekcije po osnovu promjena računovodstvene politike	-	(32)
Ostala usaglašavanja	<u>1</u>	<u>(4)</u>
	<u>11</u>	<u>(31)</u>

c) Nepriznata odložena poreska sredstva

Obzirom na globalnu finansijsku krizu čiji se efekti osjećaju na poslovanje finansijskih institucija u Crnoj Gori, rukovodstvo Društva smatra da ne postoji dovoljno ubjedljivih dokaza da će se u budućem periodu ostvariti dovoljno oporezive dobiti na teret koje bi Društvo moglo iskoristiti iskazani poreski gubitak preko priznavanja odloženog poreza kao sredstva. Poreski gubitak iskazan na dan 31.12.2008. godine u iznosu od EUR 148 hiljada ističe 2014. godine, poreski gubitak iskazan na dan 31.12.2009. godine u iznosu od EUR 153 hiljade ističe 2015. godine, a poreski gubitak iskazan na dan 31.12.2010. godine u iznosu od EUR 112 hiljada ističe 2016. godine.

d) Odložene poreske obaveze

U hiljadama EUR

	<u>2010.</u>	<u>2009.</u>
Stanje na početku godine	24	57
Obračunati odloženi porez u toku godine	<u>2</u>	<u>(33)</u>
Stanje na kraju godine	<u>26</u>	<u>24</u>

Odložene poreske obaveze odnose se na privremene razlike između osnovice po kojoj se nekretnine i oprema priznaju u poreskom bilansu i iznosa po kojima su ta sredstva iskazana u finansijskim izvještajima Društva.

14. ZARADA PO AKCIJI

	<u>31. decembar 2010.</u>	<u>31. decembar 2009.</u>
Gubitak u hiljadama EUR	(2.124)	(2.672)
Broj akcija - ponderisani prosjek	<u>26.988</u>	<u>19.625</u>
Osnovna zarada po akciji u EUR	<u>(78,71)</u>	<u>(136,18)</u>

15. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Kretanje na nematerijalnim ulaganjima – softverima za 2010. i 2009. godinu prikazano je u narednoj tabeli:

	U hiljadama EUR	
	<u>2010.</u>	<u>2009.</u>
Nabavna vrijednost		
Stanje, 1. januara	175	149
Povećanja	4	32
Smanjenje	-	(6)
Stanje, 31. decembra	<u>179</u>	<u>175</u>
Ispravka vrijednosti		
Stanje, 1. januara	68	36
Amortizacija	37	34
Smanjenje rashoda	-	(2)
Stanje, 31. decembra	<u>105</u>	<u>68</u>
Sadašnja vrijednost		
Stanje, 31. decembra	<u>74</u>	<u>107</u>
Stanje, 1. januara	<u>107</u>	<u>113</u>

16. NEKRETNINE I OPREMA

Kretanje na građevinskim objektima i opremi za 2010. godinu prikazano je u narednoj tabeli:

U hiljadama EUR	<u>Građevinski objekti</u>	<u>Oprema</u>	<u>Investicije u toku</u>	<u>Ukupno</u>
Nabavna vrijednost				
Stanje 1. januara 2010. godine	947	994	256	2.197
Povećanja (nabavke)	-	229	70	299
Prenos na investicione nekretnine u pripremi	-	-	(150)	(150)
Prenos sa investicija u toku	-	17	(17)	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(24)	-	(24)
Stanje 31. decembra 2010. godine	<u>947</u>	<u>1.216</u>	<u>159</u>	<u>2.322</u>
Ispravka vrijednosti				
Stanje 1. januara 2010. godine	67	416	-	483
Amortizacija	12	174	-	186
Otuđenja i rashodovanja	-	(16)	-	(16)
Stanje 31. decembra 2010. godine	<u>79</u>	<u>574</u>	<u>-</u>	<u>653</u>
Sadašnja vrijednost				
31. decembra 2010. godine	<u><u>868</u></u>	<u><u>642</u></u>	<u><u>159</u></u>	<u><u>1.669</u></u>
1. januara 2010. godine	<u><u>880</u></u>	<u><u>578</u></u>	<u><u>256</u></u>	<u><u>1.714</u></u>

17. INVESTICIONE NEKRETNINE I INVESTICIONE NEKRETNINE U PRIPREMI

Kretanje na investicionim nekretninama i investicionim nekretninama u pripremi za 2010. godinu prikazano je u narednoj tabeli:

U hiljadama EUR	<u>Investicione nekretnine</u>	<u>Investicione nekretnine u pripremi</u>	<u>Ukupno</u>
Nabavna vrijednost			
Stanje 1. januara 2010. godine	100	-	100
Povećanja (nabavke)	50	217	267
Prenos sa investicija u toku	-	150	150
Stanje 31. decembra 2010. godine	<u>150</u>	<u>367</u>	<u>517</u>
Ispravka vrijednosti			
Stanje 1. januara 2010. godine	12	-	12
Amortizacija	2	-	2
Stanje 31. decembra 2010. godine	<u>14</u>	<u>-</u>	<u>14</u>
Sadašnja vrijednost			
31. decembra 2010. godine	<u>136</u>	<u>367</u>	<u>503</u>
1. januara 2010. godine	<u>88</u>	<u>-</u>	<u>88</u>

U toku perioda Društvo je nabavilo poslovni prostor u PC Kruševac u Podgorici, površine 52 m², po cijeni od EUR 50 hiljada, koje je saglasno odluci Odbora direktora broj 004-1284/5 od 2. decembra 2010. godine knjigovodstveno evidentiralo kao investicionu nekretninu.

Društvo je za potrebe objelodanjivanja, saglasno zahtjevima MRS 40 – „Investicione nekretnine”, angažovalo nezavisnog procjenjivača koji je utvrdio fer vrijednost investicionih nekretnina, koj na dan 31.12.2010. godine iznose EUR 229 hiljada.

Prihodi koje je Društvo ostvarilo izdavanjem investicionih nekretnina u zakup u 2010. godini iznose ukupno EUR 1.725 (2009. godine EUR 750).

U toku perioda Društvo je nabavilo i reklasifikovalo sa pozicije investicija u toku na poziciju investicione nekretnine u pripremi saglasno odluci Odbora direktora broj 004-1284/5 od 2. decembra 2010.godine, sljedeće investicione nekretnine:

-dva poslovna prostora u grubo izgrađenim građevinskim radovima, ukupne površine od 156 m² (pojedinačno po 78 m² po cijeni od EUR 211 hiljada).

-jedan poslovni prostor u grubo izgrađenim građevinskim radovima, ukupne površine od 111 m² po cijeni od EUR 150 hiljada.

Društvo je za potrebe objelodanjivanja, saglasno zahtjevima MRS 40 – „Investicione nekretnine”, angažovalo nezavisnog procjenjivača koji je utvrdio fer vrijednost pomenutih investicionih nekretnina,u pripremi koje na dan 31.12.2010. godine iznose EUR 361 hiljadu.

18. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

			U hiljadama EUR	
	Period	Godišnja kamatna stopa	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
<i>Učešća u kapitalu drugih pravnih lica</i>				
Učešće u kapitalu Nacionalnog				
biraosiguravača Crne Gore – 33.33%				
			50	50
Ostala učešća				
			5	5
			<u>55</u>	<u>55</u>
<i>Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju</i>				
Obveznice Fonda Penzijskog i				
invalidskog osiguranja Crne Gore				
			170	595
Minus: tekuće dospijeće				
			(170)	(425)
Državne obveznice DO12				
			8	-
Obveznice NLB Montenegro banke AD,				
Podgorica	3 godine	6,50%	500	-
			<u>508</u>	<u>170</u>
<i>Hartije od vrijednosti koje se drže do dospijea</i>				
Obveznice NLB Montenegro banke AD, 3 godine				
Podgorica		6,50%	-	300
Minus tekuće dospijeće				
			-	(300)
			<u>-</u>	<u>-</u>
<i>Dugoročno oročeni depoziti – instrumenti obezbjeđenja</i>				
NLB Montenegro banka AD, Podgorica				
	4 godine	7%	-	300
Minus tekuće dospijeće				
			-	(300)
Udruženje osiguravača Srbije, Beograd				
	-	-	227	214
Depozit kod Erste banke				
	2 godine	4,13%	-	8
Depozit kod Erste banke				
	2 godine	4,27%	8	8
Depozit kod Erste banke				
			(8)	-
Depozit kod Erste banke				
	3 mjeseci	4,13%	10	10
Depozit kod Erste banke				
			(10)	-
			<u>227</u>	<u>240</u>
<i>Dugoročno oročeni depoziti</i>				
Depozit kod CKB AD, Podgorica				
	2 godine	8,40%	2.500	2.500
Depozit kod CKB AD, Podgorica				
	2 godine	8,40%	(2.500)	-
Depozit kod Erste banke				
	2 godine	4,15%	20	20
Depozit kod Erste banke				
	2 godine	4,15%	(20)	-
Depozit kod Prve banke Crne Gore AD, 24				
Podgorica	mjeseca	6,90%	400	-
	36			
Depozit kod Podgoričke banke				
	mjeseci	7,00%	1.000	-
			<u>1.400</u>	<u>2.520</u>
			2.190	2.985

Ulaganje u osnivački kapital „SAVA-CAR“ d.o.o, zavisno društvo, u iznosu od EUR 65 hiljada, prikazano je po prvobitnoj vrijednosti ulaganja.

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica predstavljaju ulaganja u osnivački kapital Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore i prikazana su po prvobitnoj vrijednosti ulaganja. Učešće u kapitalu Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine u iznosu EUR 50 hiljada se odnosi na osnivački kapital biroa od ukupno EUR 150 hiljada, odnosno 33,33% osnivačkog kapitala, osnovanog u skladu sa Ugovorom o osnivanju od 2. aprila 2007. godine zaključenog sa Lovćen AD, Podgorica, i Magnat osiguranje AD, Podgorica

Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine u iznosu EUR 9 hiljada predstavljaju obveznice za staru deviznu štednju banaka van Crne Gore čija nominalna vrijednost iznosi EUR 1. Dospijeće ovih obveznica je 1. jul 2012. godine.

Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju u iznosu od EUR 500 hiljada, predstavljaju obveznice NLB Montenegro banke AD, Podgorica, koje dospijevaju 22. novembra 2013. godine. Godišnja kamata iznosi 6,50%, a isplaćuje se polugodišnje u skladu sa amortizacionim planom otplate.

Udruženje osiguravača i Ministarstvo finansija su se sporazumjeli da od 3. juna 2006. godine Udruženje osiguravača obavlja poslove u međunarodnom sistemu zelene karte, auto odgovornosti i za društva za osiguranje registrovana u Crnoj Gori. U skladu sa navedenim, Društvo je na račun Udruženja osiguravača uplatilo revolving depozit u visini iznosa jednog samopridržaja ugovora o reosiguranju obaveza po međunarodnoj zelenoj karti za uredno izvršenje tekućih obaveza Društva po osnovu međunarodne zelene karte u iznosu EUR 200 hiljada. Kamata se obračunava godišnje i pripisuje iznosu depozita.

19. ULAGANJA U ZAVISNA DRUŠTVA

Ulaganja u zavisna Društva se odnosi na učešće u kapitalu SAVA CAR d.o.o, Podgorica u iznosu od EUR 65 hiljada (2009: nula). Društvo je 100% vlasnik udjela SAVA CAR d.o.o, Podgorica na dan 31. decembar 2010. godine.

20. POTRAŽIVANJA IZ POSLOVNIH ODNOSA

U hiljadama EUR

	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Potraživanja po osnovu premija osiguranja:		
- obavezno osiguranje od autoodgovornosti	238	1.309
- auto kasko osiguranje motornih vozila	888	1.138
- ostala osiguranja	381	395
Potraživanja po osnovu premije saosiguranja – obavezna osiguranja	8	-
Potraživanja po osnovu premije saosiguranja – auto kasko	6	-
Potraživanja po osnovu premije saosiguranja – ostala osiguranja	24	-
	<hr/> 1.545	<hr/> 2.842
Minus: Obezvrjeđenje	(705)	(1.525)
	<hr/> 840	<hr/> 1.317
Potraživanja po osnovu premije reosiguranja - ostali	190	188
Potraživanja po osnovu premije reosiguranja - Sava Re	15	64
Potraživanja po osnovu premije reosiguranja - Sava Re provizija	20	42
	<hr/> 225	<hr/> 294
Potraživanja za regresne štete	524	1.128
Potraživanja po osnovu datih avansa	1.275	1.227
Potraživanja za kamatu	52	85
Potraživanja po osnovu pretplate poreza na dobit	85	87
Potraživanje za višak šteta iznad samopridržaja od reosiguravača	853	854
Potraživanja od zaposlenih	189	-
Druge potraživanja	66	26
	<hr/> 3.044	<hr/> 3.407
Minus: Obezvrjeđenje	(453)	(638)
	<hr/> 2.591	<hr/> 2.769
Potraživanja od povezanih lica - SAVA CAR d.o.o. Podgorica	82	-
	<hr/> 3.738	<hr/> 4.380

Promjene na obezvrjeđenju vrijednosti potraživanja iz poslovnih odnosa u toku 2010. i 2009. godine prikazane su u sljedećem pregledu:

	U hiljadama EUR	
	2010.	2009.
Stanje na početku godine	2.163	1.202
Direktan otpis iz poslovnih knjiga Društva	(1.792)	
Obezvrjeđenje u toku godine (napomena 11)	981	962
Naplaćena otpisana potraživanja iz ranijih godina (napomena 6)	(194)	(1)
Stanje na kraju godine	<u>1.158</u>	<u>2.163</u>

Dospjeće potraživanja po osnovu premije osiguranja na dan 31.12.2010. godine prikazano je u sljedećem pregledu:

	U hiljadama EUR
	31. decembar 2010.
Nedospjela potraživanja	536
Dospjela potraživanja do 180 dana	291
Dospjela potraživanja preko 180 dana	<u>718</u>
Ukupna potraživanja na kraju godine	<u><u>1.545</u></u>

21. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama EUR

	Period (dani)	Godišnja kamatna stopa	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
<i>Kratkoročno oročeni depoziti</i>				
Hipotekarna banka A.D. Podgorica	365	8,00%	-	500
Hipotekarna banka A.D. Podgorica	365	8,00%	-	400
Hipotekarna banka A.D. Podgorica	365	8,00%	1.500	-
Hipotekarna banka A.D. Podgorica	365	7,00%	800	-
NLB Montenegro banka A.D. Podgorica	365	6,75%	-	1.000
NLB Montenegro banka A.D. Podgorica tekuće dospijeće instrument obezbjedj.	312	7,00%	-	300
NLB Montenegro banka A.D. Podgorica	365	7,25%	1.000	-
NLB Montenegro banka A.D. Podgorica	365	7,25%	1.300	-
Prva banka Crne Gore A.D. Podgorica	365	8,30%	-	400
Prva banka Crne Gore A.D. Podgorica	365	8,30%	1.000	-
Erste banka A.D. Podgorica	365	7,50%	-	1.000
Erste banka A.D. Podgorica	365	4,10%	1.000	-
Erste banka A.D. Podgorica	90	3,45%	1.000	-
Hypo Alpe Adria banka A.D. Podgorica	365	8,00%	-	500
Hypo Alpe Adria banka A.D. Podgorica	365	8,00%	1.300	-
Hypo Alpe Adria banka A.D. Podgorica	365	8,00%	-	1.000
Hypo Alpe Adria banka A.D. Podgorica	365	8,00%	1.000	-
			<u>9.900</u>	<u>5.100</u>
<i>Kratkoročno oročeni depoziti instrumenti obezbjeđenja</i>				
Erste banka A.D. Podgorica	365	0,00%	300	300
Erste banka A.D. Podgorica.	365	0,00%	-	10
Erste banka A.D. Podgorica.	365	0,00%	10	-
Erste banka A.D. Podgorica	365	0,00%	15	-
Erste banka A.D. Podgorica	365	0,00%	25	-
Erste banka A.D. Podgorica	365	0,00%	5	-
Komercijalna banka A.D. Budva.	425	0,00%	15	-
Komercijalna banka A.D. Budva.	365	0,00%	3	-
			<u>373</u>	<u>310</u>

	<u>Učešće %</u>	
<i>Hartije od vrijednosti izmjerene po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha</i>		
Titeks A.D. Podgorica	0,0462	3
Montenegro berza A.D. Podgorica	0,3943	2
		<u>6</u>
		<u>3</u>
<i>Tekuće dospijeće (napomena 18)</i>		
Obveznica NLB Montenegro banke A.D,Podgorica		300
<i>Hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju:</i>		
Obveznice Fonda PIO	212	425
Državne obveznice DO11	8	-
Državne obveznice OB11	3	-
<i>Dugoročnih depozita</i>		
Depozit kod CKB A.D. Podgorica	2.500	-
Erste banka A.D. Podgorica	10	-
Erste banka A.D. Podgorica ins.obezb	8	-
Erste banka A.D. Podgorica ins.obezb	8	-
Erste banka A.D. Podgorica ins.obezb	20	-
	<u>2.769</u>	<u>725</u>
	<u>13.047</u>	<u>6.138</u>

Tekuće dospijeće hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine u iznosu EUR 212 hiljada predstavljaju 217.318 obveznica Fonda penzijsko invalidskog osiguranja, čija nominalna vrijednost iznosi EUR 1. Dospijeće ovih obveznica je 20. april 2011. godine.

22. NOVČANA SREDSTVA I NOVČANI EKVIVALENTI

U hiljadama EUR

	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Žiro računi	78	124
Blagajna	-	-
	<u>78</u>	<u>124</u>
Novčani ekvivalenti - oročeni depoziti do 90 dana		
- Erste banka	-	1.000
	<u>-</u>	<u>1.000</u>
	<u>78</u>	<u>1.124</u>

23. UNAPRIJED PLAĆENI TROŠKOVI I OSTALA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama EUR

	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Razgraničeni unaprijed plaćeni troškovi pribave osiguranja		
Troškovi provizije	501	654
Troškovi zakupa	76	57
Troškovi zarada	408	368
Troškovi reklama i sponzorstva	296	299
Ribrending	4	60
Ugovori o djelu, konsalting i intelektualne usluge	44	-
	<u>1.329</u>	<u>1.438</u>
Ostali unaprijed plaćeni troškovi		
Unaprijed plaćeni troškovi zakupa	9	26
Unaprijed plaćeni ostali troškovi	-	8
	<u>9</u>	<u>34</u>
Učešće reosiguravača u prenosnoj premiji	229	201
	<u>1.567</u>	<u>1.673</u>

24. AKCIJSKI KAPITAL

U hiljadama EUR

	31 decembar 2010.			31. decembar 2009.		
	Broj akcija	%	Vrijednost	Broj akcija	%	Vrijednost
Pozavarovalnica SAVA d.d., Ljubljana	29.621	100	6.158	23.233	100	4.830
	29.621	100	6.158	23.233	100	4.830

Nominalna vrijednost jedne akcije na dan 31. decembra 2010. i 31. decembra 2009. godine iznosi EUR 207,8808.

Skupština akcionara Društva je, na svojoj IV vanrednoj sjednici održanoj dana 23. decembra 2009. godine, donijela odluku broj 005- 911/1, o zatvorenoj ponudi XII emisije akcija postojećim akcionarima po osnovu prava preče kupovine. Obim emisije koja se emituje ovom odlukom iznosi EUR 3.000 hiljada i podijeljen je na 14.432 akcije pojedinačne nominalne vrijednosti EUR 207,8808. Pravo kupovine akcija ove emisije imaju lica koji su akcionari na dan donošenja ove odluke.

Komisija za hartije od vrijednosti Crne Gore je, Rješenjem broj 02/2e-46/4-09 od 09. februara 2010. godine, potvrdila uspješnost emisije akcija u ukupnoj vrijednosti od EUR 3.000 hiljada, odnosno 14.432 redovne akcije pojedinačne nominalne vrijednosti EUR 207,8808, što čini 100% odobrenog obima te emisije akcija.

Skupština akcionara je na I vanrednoj sjednici održanoj 10. februara 2010. godine donijela Odluku broj 005 – 102/1, o povećanju kapitala Društva za iznos od EUR 3.000 hiljada.

Skupština akcionara je na redovnoj sjednici održanoj dana 09. aprila 2010. godine, donijela Odluku broj 005 - 306/5, o pokriću gubitka u iznosu od EUR 2.672 hiljade na teret kapitala Društva, i Odluku broj 005 - 306/6, o smanjenju kapitala Društva za iznos od EUR 2.672 hiljade. Umanjenje kapitala vrši se na način što je umanjen broj akcija sa 37.665 na 24.810 akcija, odnosno izvršeno je umanjenje 12.855 akcija. Ukupan iznos kapitala Društva, nakon smanjenja, iznosio je EUR 5.158 hiljada ili 24.810 akcija nominalne vrijednosti od EUR 207,8808.

Na osnovu odluke Skupštine akcionara broj 005 – 1072/3 od 15.10.2010. godine o zatvorenoj ponudi XIII emisije akcija postojećim akcionarima po osnovu prava preče kupovine emitovano je 4.811 akcije pojedinačne nominalne vrijednosti EUR 207,8808, odnosno ukupan obim emisije u iznosu od EUR 1.000 hiljada.

Komisija za hartije od vrijednosti Crne Gore je, Rješenjem broj 02/2e-33/4-10 od 03.12.2010. godine, potvrdila uspješnost emisije akcija u ukupnoj vrijednosti od EUR 1.000 hiljada, odnosno 4.811 redovne akcije pojedinačne nominalne vrijednosti EUR 207,8808 što čini 100% odobrenog obima te emisije akcija.

Na četvrtoj vanrednoj sjednici održanoj 13.12.2010.godine Skupština akcionara je donijela Odluku o povećanju kapitala Društva za iznos od EUR 1.000 hiljada. Ukupan iznos kapitala Društva nakon povećanja iznosi EUR 6.158 hiljada.

Društvo je registrovano za obavljanje poslova svih vrsta neživotnih osiguranja. U skladu sa članom 21 Zakona o osiguranju („Službeni list RCG“ br. 78/06 i 19/07 i „Službeni list CG“ br. 53/09), Društvo za osiguranje je dužno da obezbijedi minimalni novčani iznos osnovnog kapitala koji nije manji od EUR 2.250 hiljada za sve vrste neživotnih osiguranja.

25. REVALORIZACIONE REZERVE

Revalorizacione rezerve sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine formirane su po osnovu efekata revalorizacije bilansnih pozicija koje su prikazane u pregledu:

	Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju
Stanje na dan 01. januar 2010. godine	114
Efekat promjene vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju-povećanje	59
Efekat promjene vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju-smanjenje	(26)
Ukidanje revalorizacionih rezervi po osnovu dospijeca-prodaje	<u>(80)</u>
Stanje na dan 31.12.2010. godine	<u><u>67</u></u>

26. DUGOROČNA REZERVISANJA

	U hiljadama EUR	
	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Rezervacije za otpremnine i jubilarne nagrade	110	113
Rezervacije za radne sudske sporove	-	63
Ostale rezervacije	4	-
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>114</u></u>	<u><u>176</u></u>

Kretanja u toku godine na rezervisanjima prikazana su u narednoj tabeli:

	U hiljadama EUR	
	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Stanje na dan 1. januara	176	102
Smanjenja rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade	(2)	-
Smanjenje rezervisanja za radne sporove	(63)	-
Povećanje u toku godine – ostale rezerve	3	11
Povećanje u toku godine – rezerve za radne sporove	-	63
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>114</u></u>	<u><u>176</u></u>

Rezervisanje za naknade zaposlenima odnose se na dugoročna rezervisanja po osnovu zakonskih otpremnina za penzije i jubilarne nagrade i na ostala rezervisanja po osnovu sudskih sporova.

Pretpostavke korišćene u procjeni aktuara za 2010. i 2009. godinu su sljedeće:

	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Nominalna diskontna stopa	4,1%	3,91%
Očekivana stopa nominalnog rasta zarada	4,5%	3,00%

27. OSTALE DUGOROČNE OBAVEZE, DUGOROČNI KREDIT I TEKUĆI DIO DUGOROČNIH OBAVEZA

Ostale dugoročne obaveze, dugoročni krediti i tekući dio dugoročnih obaveza su prikazani u tabeli dolje:

U hiljadama EUR	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
<i>Finansijski lizing</i>		
<i>Dospijeva za plaćanje:</i>		
- do jedne godine	35	42
- od jedne do tri godine	23	58
- preko tri godine	-	-
	<u>58</u>	<u>100</u>
<i>Uključeno u finansijske izvještaje kao:</i>		
Tekući dio dugoročnih obaveza	35	42
Ostale dugoročne obaveze	<u>23</u>	<u>58</u>
<i>Dugoročni krediti – povezana lica</i>		
<i>Dospijeva za plaćanje:</i>		
- do jedne godine	-	-
- od jedne do tri godine	3.900	2.900
	<u>3.900</u>	<u>2.900</u>
<i>Uključeno u finansijske izvještaje kao:</i>		
Tekući dio dugoročnih obaveza	-	-
Dugoročni kredit	<u>3.900</u>	<u>2.900</u>
	<u>3.958</u>	<u>3.000</u>

Ostale dugoročne obaveze sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine u iznosu od EUR 58 hiljada (2009: EUR 100 hiljada) odnose se na obaveze po osnovu Ugovora o finansijskom lizingu za nabavku službenih automobila. Otplata kreditnog dijela lizing aranžmana vrši se u 60 jednakih mjesečnih rata.

Dugoročni krediti sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine u ukupnom iznosu od EUR 3.900 hiljada odnose se na obaveze po Ugovorima o dugoročnom kreditima uzetim od Pozavarovalnica Sava d.d. Ljubljana. Kredit u iznosu od EUR 2.900 hiljada je uzet u toku 2009. godine na rok od 5 godina sa kamatnom stopom 3-mjesečni EURIBOR+2,6%. Kredit u iznosu od EUR 1.000 hiljada je uzet u toku 2010. godine na rok od 3 godine sa kamatnom stopom od 4% godišnje.

28. KRATKOROČNE OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	U hiljadama EUR	
	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Obaveze prema dobavljačima	191	143
Obaveze prema povezanim licima	97	302
Primljeni avansi	177	89
Ostale obaveze i pasivna vremenska razgraničenja	47	38
	<u>512</u>	<u>572</u>

29. OSTALE KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Ostale kratkoročne finansijske obaveze su prikazane u tabeli dolje:

U hiljadama EUR	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Kratkoročne obaveze - Erste banka A.D, Podgorica	204	142
Kratkoročne obaveze - Erste leasing	-	1
	<u>204</u>	<u>143</u>

Kratkoročne obaveze sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine u iznosu od EUR 204 hiljade (2009: EUR 142 hiljade) odnose se na obaveze po Ugovoru o overdraft kreditu uzetog od Erste banke AD, Podgorica.

30. OBAVEZE ZA POREZE I DOPRINOSE

	U hiljadama EUR	
	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Obaveze za poreze na premije osiguranja	33	39
Obaveze za porez na dodatnu vrijednost	3	-
Obaveze za doprinos garantnom fondu	27	28
Obaveze za porez na kamatu	-	2
Obaveze za tekući porez na dobit	10	2
	<u>73</u>	<u>71</u>

31. PRENOSNA PREMIJA

U hiljadama EUR

	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Prenosna premija obaveznog osiguranja	3.224	3.686
Prenosna premija ostalih osiguranja	1.639	1.579
Prenosna premija iz saosiguranja	24	-
	<u>4.887</u>	<u>5.265</u>

32. REZERVISANE ŠTETE

U hiljadama EUR

	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Rezervisanja za prijavljene a nelikvidirane štete	4.572	4.607
Ostala osiguranja	410	209
Rezervisanja za nastale a neprijavljene štete	3.888	1.674
Rezerve za izravnjanje rizika	21	13
	<u>8.891</u>	<u>6.503</u>

Kretanja su prikazana u narednoj tabeli:

	U hiljadama EUR	
	2010.	2009.
Stanje 1. januara	6.503	4.985
Povećanje na teret troškova	8.870	6.499
Smanjenje u korist prihoda	(6.490)	(4.985)
Smanjenja za isplaćene rente	-	(9)
Povećanje rezervi za izravnjanje rizika	8	13
Stanje 31. decembra	<u>8.891</u>	<u>6.503</u>

33. DOPRINOS ZA PREVENTIVU

	U hiljadama EUR	
	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Auto odgovornost	71	35
Ostala osiguranja	70	25
	<u>141</u>	<u>60</u>

Kretanja su prikazana u narednoj tabeli:

	U hiljadama EUR	
	2010.	2009.
Stanje 1. januara	59	79
Povećanja na teret rashoda – izdvajanje u doprinos za preventivu	92	-
Umanjenje gubitka na teret doprinosa za preventivu	(10)	(20)
Stanje 31. decembra	<u>141</u>	<u>59</u>

34. GARANTNA REZERVA

	U hiljadama EUR	
	31. decembar 2010.	31. decembar 2009.
Osnovni kapital	6.158	4.830
Revalorizacione rezerve	67	114
Gubitak tekuće godine	(2.124)	(2.672)
	<u>4.101</u>	<u>2.272</u>

Garantna rezerva Društva sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine iznosi EUR 4.101 hiljadu (2009. godine EUR 2.272 hiljade) i veća je od izračunate margine solventnosti koja iznosi EUR 2.250 hiljada.

35. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

	U hiljadama EUR	
	2010.	2009.
<i>Rashodi po osnovu premije reosiguranja</i>		
Pozavarovalnica SAVA d.d., Ljubljana	569	507
<i>Rashodi po osnovu kamata</i>		
Pozavarovalnica SAVA d.d., Ljubljana	102	42
<i>Rashodi po osnovu obrađivačke provizije</i>		
Sava osiguranje a.d, Beograd (neživot)	2	-
<i>Prihodi od provizije reosiguranja</i>		
Pozavarovalnica SAVA d.d., Ljubljana	93	72
<i>Prihod od šteta po osnovu reosiguranja</i>		
Pozavarovalnica SAVA d.d., Ljubljana	168	64
<i>Ostali prihodi</i>		
Pozavarovalnica SAVA d.d., Ljubljana	2	-
<i>Prihodi od obrađivačke provizije i obrađenih šteta (društva u grupi)</i>		
Sava osiguranje a.d, Beograd (neživot)		
- obrađivačka provizija	2	-
<i>Ostali prihodi (društva u grupi)</i>		
Pozavarovalnica Tilia d.d, Ljubljana	2	-
Sava osiguranje a.d, Beograd (neživot)	1	-
Sava Tabak osiguranje a.d, Skopje	1	-
Velebit osiguranje a.d, Zagreb	1	-
Illyria-Dukagjini a.d, Priština	1	-
	6	-

U hiljadama EUR

	31. decembar	31. decembar
	2010.	2009.
<i>Potraživanja iz poslovnih odnosa (matično društvo)</i>		
Pozavarovalnica SAVA d.d., Ljubljana		
- premija reosiguranja (napomena 19)	15	64
- iznos osiguravajuće tehničkih rezervisanja prenijetih na reosiguravajuća društva po osnovu rezervisanja za štete	622	421
- iznos osiguravajuće tehničkih rezervisanja prenijetih na reosiguravajuća društva po osnovu prenosne premije	228	201
- potraživanja za proviziju reosiguranja	20	42
	885	728
<i>Potraživanja iz poslovnih odnosa (društva u grupi)</i>		
Sava osiguranje a.d, Beograd (neživot)		
- obrađivačka provizija	1	-
- ostala kratkoročna potraživanja	1	-
Pozavarovalnica Tilia d.d, Ljubljana		
- ostala kratkoročna potraživanja	2	-
Sava Tabak osiguranje a.d, Skopje		

- ostala kratkoročna potraživanja	1	-
Velebit osiguranje a.d, Zagreb		
- ostala kratkoročna potraživanja	1	-
	<hr/>	<hr/>
	6	-
<i>Potraživanja iz poslovnih odnosa (zavisno društvo)</i>		
SAVA CAR d.o.o, Podgorica		
- ostala kratkoročna potraživanja-pozajmica	82	-
<i>Kratkoročne obaveze iz poslovanja</i>		
Pozavarovalnica SAVA d.d., Ljubljana (napomena 27)		
- obaveze po osnovu premije reosiguranja	97	302
- kratkoročno odloženi troškovi –razgraničene provizije	47	39
	<hr/>	<hr/>
	144	341
<i>Kratkoročne obaveze iz finansiranja</i>		
Pozavarovalnica SAVA d.d., Ljubljana (napomena 28)	-	1
<i>Dugoročne obaveze iz finansiranja</i>		
Pozavarovalnica SAVA d.d., Ljubljana (napomena 26)	3.900	2.900

Na osnovu člana 110 Zakona o radu ("Sl. list CG", br.43/03), Granskog kolektivnog ugovora za banke, druge finansijske organizacije i osiguranje („Sl. list CG“, br.35/04 i 12/06), Statuta Društva, kao i Ugovora o pravima, obavezama, ovlašćenjima i zaradi višeg rukovodstva Društva, u 2010. godini ključnom rukovodećem osoblju je obračunata i isplaćena bruto zarada (sa pripadajućim porezima i doprinosima) u iznosu EUR 231 hiljadu (2009. godine EUR 266 hiljada).

36. SUDSKI SPOROVI

Društvo vodi određene sudske sporove sa stanjem na dan 31. decembra 2010. godine koji se smatraju uobičajenim za ovu vrstu poslovanja, uključujući sporove po osnovu odštetnih zahtjeva prema različitim polisama osiguranja koje je Društvo izdalo. Premda se ne mogu sa sigurnošću predvidjeti efekti i ishod ovih sporova, rukovodstvo Društva smatra da, uzimajući u obzir iznose rezervisanih sredstava za takve sporove u toku ili naknadne potencijalne odštetne zahtjeve, ishodi sporova u toku ili podnijetih odštetnih zahtjeva kao i onih koji eventualno predstoje protiv Društva, vjerovatno neće imati materijalno značajne negativne efekte na finansijsko stanje ili rezultate poslovanja Društva.

37. MIŠLJENJE AKTUARA

1. Ukupna bruto premija osiguranja u 2010. godini iznosila je EUR 9.687 hiljada i manja je za 10,9% u odnosu na 2009. godinu. Na ovo smanjenje premije uticala je prije svega globalna finansijska kriza. Društvo treba da analizira i ostale razloge smanjenja premije kako bi prevazišlo taj problem u narednom periodu.
2. Raspoređivanje fakturisane premije izvršeno je u skladu sa Pravilnikom društva o maksimalnim stopama režijskog dodatka. Obračunati režijski dodatak iznosi EUR 2.496 hiljada. Troškovi sprovođenja osiguranja iznose EUR 4.984 hiljade i za EUR 2.488 hiljada su veći od režijskog dodatka, odnosno za 99,7% . Ovaj iznos troškova sprovođenja osiguranja objektivno je uslovljen oštro izraženom nelojalnom konkurencijom na tržištu osiguranja.

Nakon pokrića dijela troškova iz ostalih poslovnih prihoda i ostalih finansijskih prihoda, ostalo je nepokriveno EUR 1.212 hiljade troškova sprovođenja osiguranja. U narednom periodu Društvo bi trebalo da racionalnije upravlja ovim troškovima kako ne bi ugrozilo sigurnost poslovanja.
3. Društvo ima garantnu rezervu u iznosu od EUR 4.101 hiljadu koja je veća od minimalnog iznosa osnovnog kapitala za EUR 1.851 hiljadu. Obračunata margina solventnosti jednaka je minimalnom iznosu osnovnog kapitala, odnosno EUR 2.250 hiljada. Garantna rezerva je veća od margine solventnosti pa možemo da zaključimo da je Društvo solventno.
4. Na dan 31.12.2010. godine Društvo u cjelosti ima pokriće tehničke rezerve propisanim oblicima aktive u iznosu od EUR 12.993 hiljade, odnosno 102,72% neto tehničkih rezervi.
5. Društvo je u 2010. godini sprovodilo osiguranja za koja ima dozvolu i za koja je registrovano.
6. U sprovođenju osiguranja Društvo je primjenjivalo usvojene uslove i tarife osiguranja, koje je donio nadležni organ Društva po pribavljenom mišljenju ovlašćenog aktuara i na taj način obezbijedilo osnove za sigurno i stabilno poslovanje. Društvo je uvelo nove, atraktivne proizvode osiguranja da bi obezbijedilo bolju konkurentsku poziciju na tržištu osiguranja, a time i povećalo portfelj osiguranja.
7. Društvo je sprovodilo osiguranje po tehnologiji koja je kompjuterizovana, sa savremenim i pouzdanim softverima.
8. Društvo je dostiglo zadovoljavajući stepen ažurnosti u likvidaciji redovnih šteta. Potrebno je podići navedeni stepen ažurnosti u likvidaciji sudskih šteta.
9. Obračun prenosnih premija je izvršen u skladu sa Pravilnikom društva, po metodu „pro rata temporis“.

10. Rezervisanje za nastale prijavljene, nastale neprijavljene i rentne štete izvršeno je u skladu sa Pravilnikom Društva i regulativom Crne Gore u iznosu EUR 8.871 hiljadu. Učešće ukupnih rezervacija šteta (za nastale prijavljene, nastale neprijavljene i rentne štete, bez troškova) u tehničkoj premiji iznosi 118,36%. Ovako visok iznos rezervisanih šteta izdvaja Društvo na tržištu osiguranja Crne Gore kao pouzdanog osiguravača kome je cilj blagovremena isplata šteta.

Društvo je po Pravilniku obračunalo rezerve za izravnjanje rizika u iznosu od EUR 21 hiljadu.

11. Ukupni tehnički rezultat u 2010 je pozitivan. Međutim za granu osiguranja – osiguranje u paketu stambenih objekata i stvari u domaćinstvu, gdje je negativan tehnički rezultat, potrebno je preispitati tarifu premija i ukoliko je potrebno korigovati je.

12. Društvo je u poslovnoj 2010. godini ostvarilo gubitak iz poslovanja u iznosu od EUR 2.124 hiljade.

13. Izračunata margina solventnosti jednaka je minimalnom iznosu osnovnog kapitala za vrste osiguranja kojima se Društvo bavi (EUR 2.250 hiljada). Iznos Garantne rezerve je veći od margine solventnosti.

Na osnovu svega napred izloženog, u skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju mišljenja ovlašćenog aktuara, dajem **pozitivno mišljenje** na finansijski izveštaj Društva za poslovnu 2010. godinu.

38. PORESKI RIZICI

Crna Gora trenutno ima više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobitak i poreze na zarade (socijalne poreze), zajedno sa drugim porezima koji ne zavise od rezultata poslovanja. Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenijih tržišnih privreda, dok su propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer, pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o Poreskoj administraciji Crne Gore („Sl. list RCG“, br. 65/01, 80/04 i 29/05), period zastarjelosti poreske obaveze je 5 godina, što znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih poreskih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Crnoj Gori bude značajniji od poreskog rizika u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemima.

39. DOGAĐAJI POSLIJE DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo usklađujućih događaja nakon bilansa stanja koji mogu uticati na finansijski položaj i rezultat Društva na dan 31. decembra 2010. godine.